

واشنگتن 15/08/2009

هاري

يوازي اشرف غني ملي طرح او پلان لري

څرنگه چې انتخاباتو ته فقط څو ورځې پاتې دي، نو ځکه انتخاباتي کمپېن هم زور اخیستی دی. زه باور لرم چې پدې انتخاباتو کې د ځوان نسل مسولیت او ونډه تر بل هر چا زیاته ده. همدا راز، ددې انتخاباتو تاثیر به هم د ځوانانو پر برخليک او ژوند باندې تر ټول زیات وي. څرنگه چې پدې تېرو اتو کلونو کې، د حامدکرزي حکومت ټولو افغانانو ته په خاصه توګه او په تېره بیا ځوانانو ته هیڅ دخیر کار ندی کړی، نو بنا افغان ځوان نسل مجبور او مکلف دی چې اوسنی فاسد او ملی ضد حکومت ختم او بشخ کړي. ځکه په بل صورت کې به د افغانستان د ځوان نسل ټولې هیلې او غوښتنې د خاورو سره سمې سي. تر بل هر چا به ځوانان زیانمن او تاوانی سي. ناهیلې، کرکه، او جنگونه به لا زیات سي، او پوره پنځه کاله نور به دحامد کرزي په مشرۍ د ډاکوګانو، جنگسالارانو، او فیشني غلو لپاره د ملي شمتنبو د لوبې او تالان فرصت لا برابر سي. دا ځل به هغوی پوهېږي چې بیا چانس نلري، او دملک ټول ثروت، عزت، او نوم او نښان به لپام کړي. د حامد کرزي حکومت په هر لحاظ ملی ضد، خاین، او غل دی. نو بنا، ددې ناشولته او شېدل حکومت ختمول پکار دي. پدې اونی کې، د درې وړو رپوتونو لنډیز لولی:

د تایم مجله اګسټ پر ۱۳ مه لیکي محمد شفیق پوپل د حامد کرزي تر ټولو خطرناکه مخالف دی. خو هغه نه قومی مشر، نه جنگسالار، او نه هم د جمهوري ریاست کانديد دی. ښاغلی پوپل دیرش کلن دی او د افغانستان د ځوانانو د یوې ډلې مشر دی. د ځوانانو پدې ډله کې قوم، مذهب، او سیمه مطرح مسایل ندی، بلکې د دوی اصلي هدف د ازادۍ، دیموکراسۍ، او قانون د حاکمیت خورول دي. مګر د ښاغلي پوپل او د هغه د ۳۲۰۰۰ ځوانو ملګرو اني او سمدستي هدف د حامد کرزي ماتول او پسي اخیستل دي، ځکه هغوی باور لري چې د حامد کرزي حکومت د افغانانو لپاره ډېر خطرناکه دی. هغه وايي اوسنی حکومت د ځوانانو په ارزښتونو او هیلو باندې نه پوهېږي، او دا حالت باید بدل سي. د کابل پوهنتون یوه محصله وايي، (په پوهنتون کې پر سیاست باندې ډیرې خبرې کېږي. اکثره محصلین به رایه ورکړي، خو حامد کرزي ته به رایه ور نه کړي، ځکه عام درک دا دی چې هغه د ځوانانو لپاره هیڅ ندی کړي.)

تایم مجله لیکي د افغانستان د نفوس ۷۰ فیصده تر دیرشو کالو کېننه عمر ونه لري. د راجستر سویو خلکو له جملې څخه چې جمعاً ۱۷ میلیونه کېږي قریب ۱۰ میلیونه ځوانان دي. افغاني ځوانان د انټرنیټ او ټیلویزیون سره اشنایي لري، او پاک او سالم حکومت غواړي. د حامد کرزي حکومت سراسر فاسد، لټ، او مطلق بېخبره دی. اکثره افغان ځوانان باور لري چې حامد کرزي د جنگسالارانو، ډاکوګانو، او فیشني غلو انتخاب دی، نه د بااستعداده، تحصیل یافته، او منورو ځوانانو.

د افغانستان په اوسني انتخاباتو کې ګڼ شمېر کانديدانو برخه اخیستی ده. د عامه افکارو وروستی رسمي سروې ښيي چې حامد کرزي تر خپلو رقیبانو مخته دی، خو بې طرفه سروې ګانې ښيي چې ښاغلي اشرف غني په چټکي سره مخته ځي. د ښاغلي پوپل د ډلې انتخاب اشرف غني دی، ځکه د هغه په سیاسي پلټنيز فورم کې ښایسته سالاري، لیاقت، د نویو کارونو خپلول، دمکتوبو او پوهنتونونو عصري کول، او افغانستان د یویشتمې پېړۍ په روان کاروان کې ور ګډول شامل دي. محمد شفیق پوپل وايي، (ډېری کانديدان د ځوانان په باب خبرې کوي، خو یوازي اشرف غني د هغوی لپاره پروګرام او طرح لري.)

د تایم مجله لیکي طالبان قریب ۷۰ فیصده خاوره کې دایمي حضور لري. سرکال جنگونه د بل هر کال په پرتله زیات او مرګانې سوي دي. یوازي د جولای په میاشت کې ۷۶ ایتلافي عسکر د مرګ گوله سول. همدا وجه ده چې راتلونکي انتخابات ډېر زیات اهمیت لري.

عصمت الله کوهسار ۲۴ کلن هزاره ځوان دی او د هند په بنگلور کې یې تحصیل کړی دی. هغه روانه او سلیسه انگلیسی وايي. هغه وايي، (کله چې وطن ته راستون سوم، یوه وزارت ته مي د کار لپاره غوښتنلیک ډک کړ. خو هغه مامور چې زما سره مرکه کوله، زه تر هغه ډېر پوهېدم. او ما باید د هغه تر لاس لاندې کار کړی وای. خو هغه زه رد کړم.) همدا کانه په نورو با استعداده ځوانانو هم سوېده. هر کال په زرهاوو ځوانان له پوهنتونونو څخه

راوځي، خو کار نه سي میندلای، ځکه په حکومت کي عالي رتبه مامورین مسلکي خلک ندی، هغوي له تحصیل یافته ځوانانو څخه ډار او کرکه لري. همدا سبب دی چې زیاتره ځوانان له ملکه وځي. د اپریل په میاشت کي ۶۲ افغان ځوانان په کانتینرو کي مړه سول. هغوی غوښتل چې ایران ته د مزدوری او خواری لپاره ولاړ سي.

د تایم مجله لیکي په افغانستان کي د طالبانو عام تعریف (بېکاره ځوانان) دي. د ۱۹۹۰ په کلونو کي، طالبانو هغه وخت زور واخیست چې دمجاهدینو حکومت په دروان کي مطلقه انارشی حاکمه وه. نن سبا، افغان ځوانان فکر کوي چې اوسنی حکومت د دوی غوښتنو ته هیڅ توجه نه کوي. بناغلی کوهسار وایي، (کله چې تاسو په عادي ژوند کي هیڅ ونلری، تاسو مجبور یاست چې بل ځای پسي وگورئ).

ددغي ادعا بڼه مثال ۲۱ کلن شفیق شاه دی. هغه غوښتل چې خپل موټر بم وچاودی، خو بم ونه چاود، او هغه ونيول سو. شفیق شاه اوس د پلچرخي په محبس کي دی. مگر وروسته له څو میاشتو څخه کوټه کلپه سو، ځکه هغه دننه په محبس کي نور ځوانان دطالبانو لپاره جذبول. هغه زیرک، هوبنیار، او د اوسنی حکومت رنگولو ته متعهد دی. هغه وایي که څه هم اوسنی حکومت اسلامی ندی، خو قهر او مخالفت یې د عدالت څرگند نه شته والی راپارولی دی. هغه وایي، (افغانستان یوه داسی ټولنه نده چې په ریزه خلک پر ماشومانو باندي جنسی تبری کوی، خو د حامد کرزي له بدشامته ازاد او خوشحاله گرځي، او خپلي چرچي او مېلي کوي. د طالبانو په دوران کي، کله چې به غل ونيول سو، هغه وژل کېده).

دغه راز، د نیویارک تایمز اخبار د اگست پر ۱۴ مه لیکي اشرف غني د جمهوري ریاست انتخاباتو ته شکل او جهت ورکوي. هغه د تیلویزیون، انټرنیټ، داوطلب محصلینو، او قومي او عنعوي مشرانو په مټ غواري چې ځوانان، بنځي، او د هېواد د بشماره بېکارانو او غریبانو لښکري منظمی کړی. که څه هم په گرده هېواد کي د اشرف غني د ملاتړ معلومول گران کار دی، خو هغه پر اساسي مسایلو باندي خبري او بحث کوي. هغه افغانان فکر او سوچ ته رابلي.

نیویارک تایمز لیکي د مناظري څخه را وروسته، د محصلینو په زرهاوو داوطلبان، پروفیسوران، استادان، او ملی تجار د هغه کمپ ته داخل سویدي. هغه په څو ژبو خبري کوي. اشرف غني په ۲۰۰۴ کي د حامد کرزي له بدمدیریت، رشوت، او خویشخوری له وجي له حکومت څخه جلا سو. نن سبا، اشرف غني د حامد کرزي تر ټولو نورو مخالفانو وتلی او مخکین نقاد او مخالف دی. هغه څو ځله دحامد کرزي سره د گډ کار روغه جوړه دره کړي ده، او دهغه حکومت یې د افغانستان د بدمرغیو اصلي عامل بللی دی.

هغه غواري چې په افغانستان کي د بنځو لپاره ځانگړي پوهنتونونو جوړ کړي څو افغاني مېرمني په ارام خاطر خپلو زده کړو ته دوام ورکړي، ځکه د ډېرو محصلینو لپاره په پوهنتونونو کي ځای نسته. اشرف غني د یو میلیون نویو کارونو د خلقولو او یو میلیون نویو کورونو د جوړولو ژمنه کوي. هغه وایي د حامد کرزي ټوله کابینه باید د پلچرخي په زندان کي وي. هغه غواري چې په بگرام کي د امریکا محبس په دريو کالو کي وتړلي. هغه د افغانانو د وینو د ټوږېدو بندول غواري.

اشرف غني وایي پدې وروستیو ۱۸ میاشتو کي یې له یو لکو افغانانو سره کتلي دي. هغه زیاتوي، (دا زما په ژوند کي تر ټولو لوی سمینار وو، او زه پکي یوازی شاگرد وم. زه له خپلو خلکو سره اورگانیک تراو لرم، ځکه زه هغوی ته غوړ نیسم).

بناغلي اشرف غني وایي، (په شمال کي پښتانه پر خپلو حالاتو باندي غور کوي، او زه گومان کوم چې هغوی به دا ځل کرزی خوشي کوي). هغه وایي د انتخاباتو د رارسېدو سره سم به زیات خلک دده کمپ ته ور واورې.

په همدې لړ کي، د واشنگتن پوست وړځپاڼه د اگست پر ۱۵ مه لیکي اشرف غني د افغانستان په کانديدانو کي د اداري فساد او ډېو د مخنیوی لپاره پراخ او جامع پلان لري. هغه وایي د حامد کرزي په حکومت کي رشوت او فساد لکه ناسور ټوله جامعه تباہ کوي. اشرف غني وایي که چیري انتخاب سي، هغه به له ۳۰۰۰ مامورینو څخه وغواري چې خپله شتمني افشا او ثبت کړي. هغه به له عامو خلکو څخه د حکومتی مامورینو د کار او فعالیت په اړه پوښتنی وکړي.

هغه غواړي چې په پنځو کالو کې ۵۰ فیصده حکومتي کارونه هغو ځوانانو ته وسپارل سي چې تر دېرشو کالو کم عمر لري کوم چې نن ورځ د افغانستان اکثریت تشکیلوي. هغه غواړي چې په حکومت کې د خویشخوړی او قوم پالنې مخه ونیسي.

د واشنګټن پوسټ اخبار لیکي په افغانستان کې یو امریکایي مامور وايي، (اشرف غني د اوسنیو ستونزو د حلولولپاره پوره او کامله طرحه لري، خو د عامه افغانانو په مینځ کې یې کمپین کمزوری دی). اشرف غني دا ادعا ردوي. هغه وايي، (غرب یوازې زما هغه اړخ ویني چې دوی ورسره آشنا دي. زه له هغوی سره په انګلیسي ژبه خبرې کوم، خو که چیرې په پښتو خبری ورسره کړم، هغوی په ما نه پوهیږي. مګر کله چې زه په پښتو او دري خبرې کوم، افغانان په ما پوهیږي او ما خپل گڼي).

اشرف غني د عامه افکارو وروستی سروې ردوي. هغه وايي ټولې سروې گانې تر مناظرو پخوا اخیستل سوي دي. د هغه دواړه رقیبان -- حامد کرزی او عبدالله -- له ټیلویزیوني مناظري څخه وتیښتېدل. هغه وايي دواړه کانديدان د انتخاباتي اعلاناتو تر شا پټ سوي دي. هغه وايي د هر ولایت لپاره دقیق او کامل پلان لري. هغه زیاتوي، (زما لپاره حکومت د پیسو د پیدا کولو منبع نده، بلکې د خدمت او کار ځای دی).